

Dlaczego poszliśmy głosować? Polacy o niedawnych wyborach samorządowych

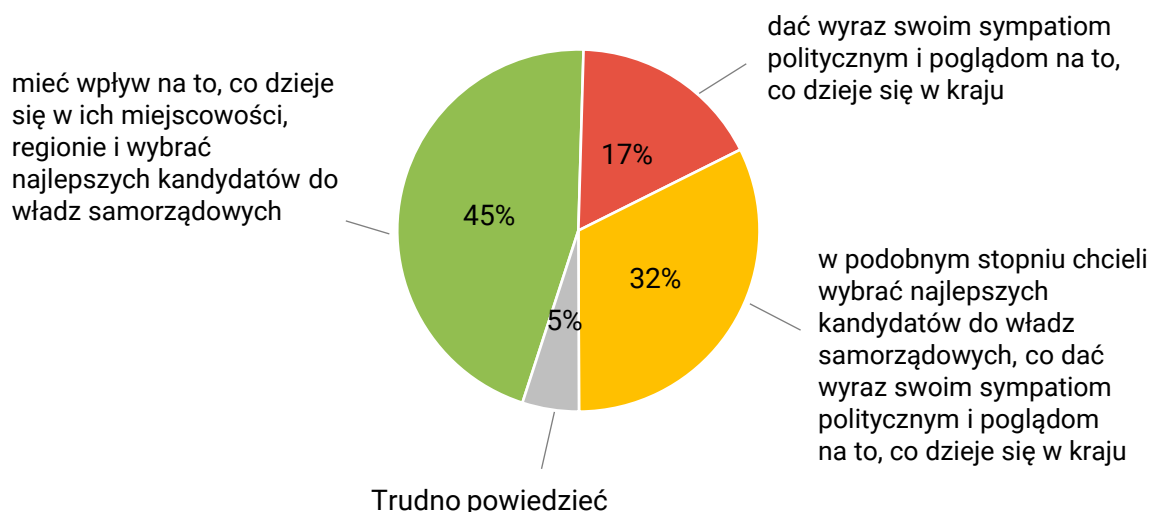
Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Po rekordowo wysokiej frekwencji, jaką miały ostatnie wybory parlamentarne, niedawne wybory władz lokalnych cieszyły się już znacznie mniejszym zainteresowaniem Polaków. Przy tak wysoko zawieszony poprzeczce frekwencja w wyborach samorządowych mogła wydawać się wręcz rozczarująco niska, choć w rzeczywistości była ona niewiele niższa od najwyższej z dotąd rejestrowanych w tego typu głosowaniach – w październiku 2018 roku.

W sondażu realizowanym tuż po kwietniowym głosowaniu¹ zapytaliśmy ankietowanych, czym – ich zdaniem – te wybory były dla Polaków, jakie intencje przyświecały tym, którzy wzięli w nich udział?

CBOS

RYS. 1. Czy, Pana(i) zdaniem, w tegorocznych wyborach samorządowych głosujący chcieli przede wszystkim:

Procenty nie sumują się do 100 z powodu zaokrągleń

Ponad dwie piąte ankietowanych uznało, że intencją uczestników kwietniowego głosowania było głównie to, co jest podstawowym celem wyborów samorządowych, a mianowicie wybór najlepszych i najbardziej wartościowych przedstawicieli do lokalnych władz (45%). Według co szóstego pytanego tegoroczne wybory samorządowe były postrzegane przez Polaków przede wszystkim przez pryzmat polityki ogólnokrajowej i partyjnej rywalizacji najbardziej liczących się sił politycznych (17%). Ich zdaniem zamiarem głosujących był nie wybór najlepszych kandydatów do władz lokalnych, ale przede wszystkim danie wyrazu swoim sympatiom politycznym i poglądom na to, co dzieje się w kraju. Prawie jedna trzecia ankietowanych (32%) uznała za słuszne obie interpretacje motywów głosowania

¹ Badanie „Wybory samorządowe i europejskie” zostało zrealizowane metodą wywiadów telefonicznych wspomaganymi komputerowo (CATI) w okresie od 8 do 11 kwietnia 2024 roku na próbie dorosłych mieszkańców Polski (N=1000).

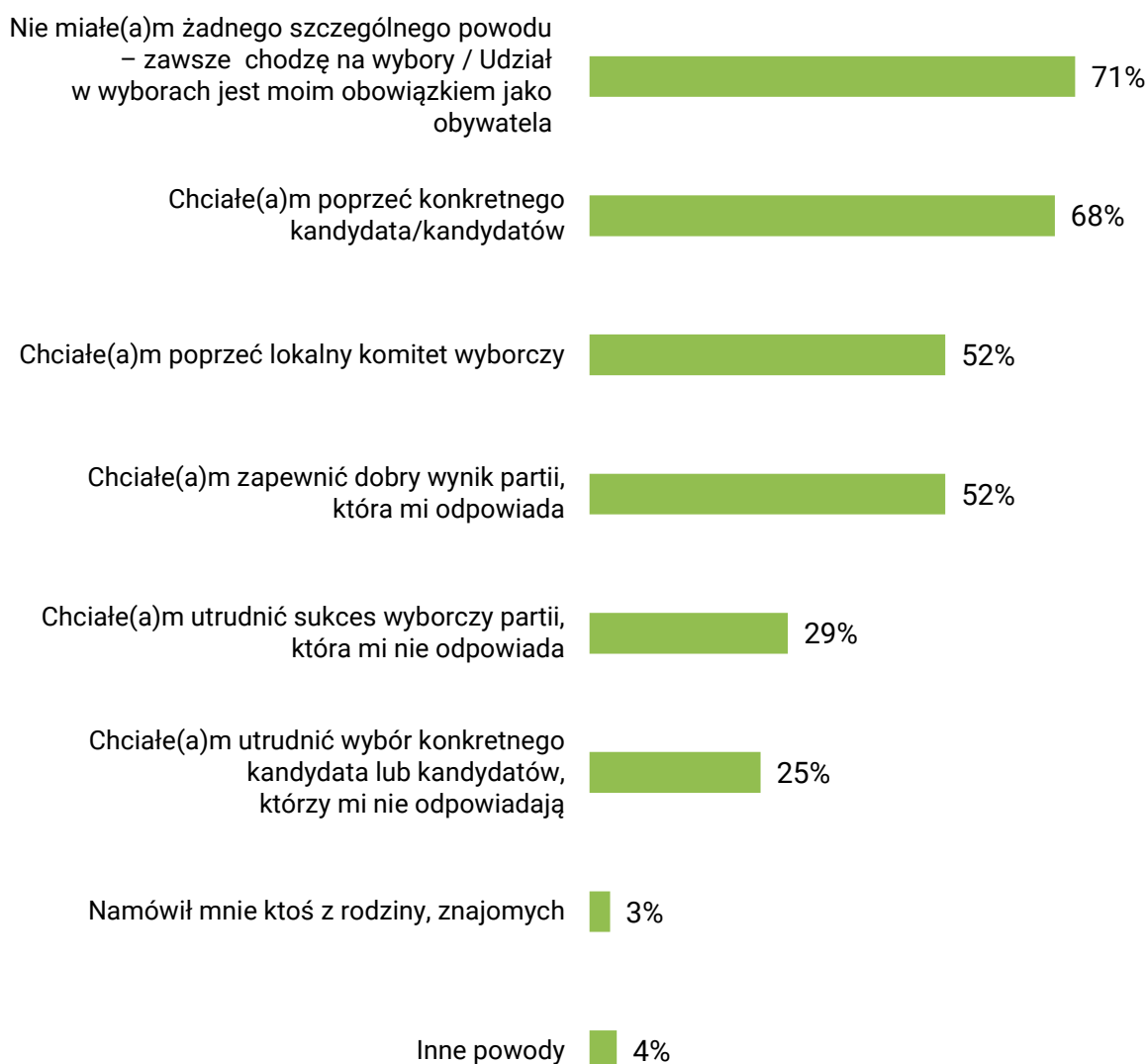
i stwierdziła, że głosującym w podobnym stopniu chodziło o wybór dobrych przedstawicieli do lokalnych władz, co pokazanie swego stanowiska w sprawach polityki ogólnokrajowej – wyrażenie swoich opinii o sytuacji w kraju oraz politycznych sympatii i antypatii.

Czym kierowali się sami głosujący? Osobom deklarującym udział w kwietniowym głosowaniu przedstawiliśmy listę kilku możliwych motywów z prośbą o wskazanie tych, którymi oni sami kierowali się, idąc na wybory.

CBOS

RYS. 2. Dlaczego przede wszystkim wziął(ęła) Pan(i) udział w tych wyborach?

WSKAZANIA BADANYCH DEKLARUJĄCYCH UDZIAŁ W WYBORACH SAMORZĄDOWYCH.
RESPONDENCI MOGLI WYBRAĆ DOWOLNĄ LICZBĘ POWODÓW

W zestawieniu pominięto odpowiedź „Trudno powiedzieć” – 0,3% oraz odmowy odpowiedzi

Tłumacząc swoje decyzje o uczestnictwie w wyborach samorządowych, stosunkowo najwięcej osób odwoływało się m.in. do poczucia obywatelskiego obowiązku i chęci skorzystania z przysługujących im praw wyborczych (71%). Niewiele mniejszy odsetek zadeklarowanych uczestników wyborów poszedł do urn z zamiarem poparcia konkretnego, upatrzonego wcześniej kandydata (68%). Ponad połowa uczestników kwietniowego głosowania deklaruje, iż powodowała nimi chęć poparcia jakiegoś lokalnego komitetu wyborczego (52%). Równie często wyborcy przyznawali, że kierowali się głównie logiką partyjną i myśleli o tym głosowaniu w kategoriach udzielenia poparcia konkretnej opcji politycznej (52%). Z deklaracji badanych wynika, że jeśli chodzi o mobilizację wyborczą, mniejsze – choć wcale niemałe – znaczenie miały tzw. wybory negatywne. Aby nie dopuścić do uzyskania dobrego wyniku przez nie lubianą partię czy opcję polityczną, do urn udał się mniej niż co trzeci wyborca (29%). Z intencją głosowania przeciw konkretnemu kandydatowi na wybory poszedł co czwarty ich uczestnik (25%).

Głosowanie negatywne miało relatywnie największe znaczenie w przypadku zwolenników KO i Lewicy. Jak można się domyśleć, poszli oni do urn, by wyborczego sukcesu nie osiągnął rządzący do niedawna PiS. Upatrzonych wcześniej konkretnych kandydatów z list popieranych partii najczęściej mieli wyborcy dwóch najbardziej liczących się ugrupowań – PiS i KO. Z kolei lokalne komitety wyborcze cieszyły się największym zainteresowaniem wśród zwolenników Konfederacji, a w drugiej kolejności – KO.

TABELA 1

Dlaczego przede wszystkim wziął(ęła) Pan(i) udział w tych wyborach?	Elektoraty ugrupowań politycznych*				
	Prawo i Sprawiedliwość	Koalicja Obywatelska	Trzecia Droga	Lewica	Konfederacja WiN
	w procentach				
Nie miałem(a)m żadnego szczególnego powodu – zawsze chodzę na wybory / Udział w wyborach jest moim obowiązkiem jako obywatela	74	75	63	72	67
Chciałem(a)m poprzeć konkretnego kandydata/kandydatów	72	70	64	65	61
Chciałem(a)m zapewnić dobry wynik partii, która mi odpowiada	68	66	28	47	48
Chciałem(a)m poprzeć lokalny komitet wyborczy	47	57	39	46	63
Chciałem(a)m utrudnić wybór konkretnego kandydata lub kandydatów, którzy mi nie odpowiadają	22	28	26	39	31
Chciałem(a)m utrudnić sukces wyborczy partii, która mi nie odpowiada	25	42	21	35	27
Namówił mnie ktoś z rodziny, znajomych	2	2	12	5	4
Inne powody	4	5	1	5	4

* Wyróżnione na podstawie deklaracji udziału w hipotetycznych wyborach parlamentarnych i poparcia konkretnej partii

W zestawieniu pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

TABELA 2

		Czy, Pana(i) zdaniem, w tegorocznych wyborach samorządowych głosujący chcieli przede wszystkim:				Liczba osób
		mieć wpływ na to, co dzieje się w ich miejscowości, regionie i wybrać najlepszych kandydatów do władz samorządowych	dać wyraz swoim sympatiom politycznym i poglądom na to, co dzieje się w kraju	w podobnym stopniu chcieli wybrać najlepszych kandydatów do władz samorządowych, co dać wyraz swoim sympatiom politycznym	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		45	17	32	5	974
Płeć	Mężczyźni	45	20	31	4	452
	Kobiety	46	15	34	6	522
Wiek	18–24 lata	42	16	34	8	95
	25–34	49	16	33	2	151
	35–44	50	22	25	2	192
	45–54	40	18	34	8	160
	55–64	47	13	33	7	147
	65 lat i więcej	43	16	35	5	229
Miejsce zamieszkania	Wieś	54	13	28	5	400
	Miasto do 19 999	33	22	37	8	140
	20 000 – 99 999	43	20	36	1	186
	100 000 – 499 999	42	18	33	7	140
	500 000 i więcej mieszk.	38	20	36	5	107
Wykształcenie	Podstawowe	36	14	33	17	138
	Zasadnicze zawodowe	49	19	25	6	201
	Średnie	49	18	31	2	346
	Wyższe	43	16	39	2	289
Status społeczno-zawodowy	Pracownicy najemni i inni zatrudnieni	46	19	32	3	388
	Własna działalność gospodarcza	41	16	38	5	103
	Rolnicy	60	8	24	8	41
	Emeryci i renciści	44	17	33	6	309
	Uczniowie i studenci	51	5	34	11	69
	Bezrob. i nieprac. z innych powod.	38	29	28	5	55
Miesięczne dochody netto	Do 1999 zł	39	18	34	8	193
	Między 2000 a 2999 zł	54	12	27	8	155
	Między 3000 a 3999 zł	45	15	35	5	131
	Między 4000 a 4999 zł	52	20	28		136
	5000 zł i więcej	40	19	38	3	268
Zainteresowanie polityką	Bardzo duże	44	17	32	7	111
	Duże	45	20	32	2	244
	Średnie	48	16	31	5	470
	Niewielkie/żadne	39	16	37	9	149
Ocena własnych war. mater.	Złe	43	21	34	3	72
	Średnie	43	23	29	5	246
	Dobre	46	15	34	5	655
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	58	21	21		53
	Raz w tygodniu	47	17	31	6	287
	1–2 razy w miesiącu	43	24	29	3	112
	Kilka razy w roku	47	19	29	5	208
	W ogóle nie uczestniczy	41	13	39	7	300
Poglądy polityczne	Lewica	43	23	33	2	243
	Centrum	49	11	35	5	247
	Prawica	45	18	34	3	381
	Trudno powiedzieć	45	15	20	21	95

TABELA 3

		Dlaczego przede wszystkim wziął(ęła) Pan(i) udział w tych wyborach? Respondenci mogli wskazać dowolną liczbę powodów							Liczba osób	
		Chciał(a)m poprzeć konkretnego kandydata/kandydatów	Chciał(a)m zapewnić dobry wynik partii, która mi odpowiada	Chciał(a)m poprzeć lokalny komitet wyborczy	Chciał(a)m utrudnić wybór konkretnego kandydata lub kandydatów, którzy mi nie odpowiadają	Chciał(a)m utrudnić sukces wyborczy partii, która mi nie odpowiada	Namówił mnie ktoś z rodziny, znajomych	Nie miał(a)m żadnego szczególnego powodu – zawsze chodzę na wybory / Udział w wyborach jest moim obowiązkiem jako obywatela		Inne powody
		%	%	%	%	%	%	%		
Ogółem		68	52	52	25	29	3	71	4	761
Płeć	Mężczyźni	63	49	56	27	30	5	72	4	356
	Kobiety	72	54	48	24	29	2	70	3	405
Wiek	18–24 lata	65	40	65	25	22	15	89	9	62
	25–34	61	40	53	38	29	4	64	7	105
	35–44	72	39	51	26	28	2	61	3	152
	45–54	64	49	53	24	27	5	69	2	122
	55–64	74	52	51	24	30	1	79	2	121
	65 lat i więcej	69	73	47	20	33	1	73	2	198
Miejsce zamieszkania	Wieś	72	47	54	24	25	5	72	4	319
	Miasto do 19 999	71	45	53	31	29	4	80	2	114
	20 000 – 99 999	64	59	58	18	30	1	70	4	155
	100 000 – 499 999	62	63	51	30	35	1	65	5	101
	500 000 i więcej mieszk.	64	52	31	31	36	2	63	2	72
	Wykształcenie	Podstawowe	71	50	58	24	31	7	82	
	Zasadnicze zawodowe	72	52	52	21	27	3	66	3	146
	Średnie	69	57	55	26	28	4	72	6	279
	Wyższe	64	47	47	28	31	2	68	2	246
Status społeczno-zawodowy	Pracownicy najemni i inni zatrudnieni	68	42	49	25	25	2	69	3	300
	Własna działalność gospodarcza	56	49	64	26	29	7	69	7	76
	Rolnicy	67	40	60	23	20		62	7	36
	Emeryci i renciści	70	67	47	24	36	2	74	2	262
	Uczniowie i studenci	68	42	67	28	23	18	88	11	53
	Bezrob. i nieprac. z innych powod.	83	51	48	41	31	1	54		28

TABELA 3

		Dlaczego przede wszystkim wziął(ęła) Pan(i) udział w tych wyborach? Respondenci mogli wskazać dowolną liczbę powodów								Liczba osób
		Chciał(a)m poprzeć konkretnego kandydata/kandydatów	Chciał(a)m zapewnić dobry wynik partii, która mi odpowiada	Chciał(a)m poprzeć lokalny komitet wyborczy	Chciał(a)m utrudnić wybór konkretnego kandydata lub kandydatów, którzy mi nie odpowiadają	Chciał(a)m utrudnić sukces wyborczy partii, która mi nie odpowiada	Namówił mnie ktoś z rodziny, znajomych	Nie miał(a)m żadnego szczególnego powodu – zawsze chodzę na wybory / Udział w wyborach jest moim obowiązkiem jako obywatela	Inne powody	
		%	%	%	%	%	%	%	%	
Ogółem		68	52	52	25	29	3	71	4	761
Miesięczne dochody netto	Do 1999 zł	70	53	51	25	27	7	78	5	131
	Między 2000 a 2999 zł	62	60	57	31	35	3	75		122
	Między 3000 a 3999 zł	63	46	47	22	22	2	68	8	114
	Między 4000 a 4999 zł	75	49	58	20	23	0	64	1	109
	5000 zł i więcej	68	53	53	28	34	4	70	4	211
Zainteresowanie polityką	Bardzo duże	67	61	48	31	36	3	77	6	96
	Duże	69	60	49	27	33	2	66	2	222
	Średnie	68	48	55	24	27	4	75	3	366
	Niewielkie/żadne	69	34	50	18	20	3	60	6	77
Ocena własnych war. mater.	Złe	75	54	64	24	29		67		52
	Średnie	60	46	44	24	28	2	71	3	182
	Dobre	70	54	54	26	30	4	71	4	528
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	90	55	33	21	11	2	71		43
	Raz w tygodniu	68	52	55	30	29	6	73	3	245
	1-2 razy w miesiącu	82	52	54	15	18	4	67	8	76
	Kilka razy w roku	71	55	61	24	33	3	74	4	162
	W ogóle nie uczestniczy	58	47	45	27	34	1	68	2	223
Poglądy polityczne	Lewica	71	52	53	32	44	2	68	4	188
	Centrum	67	47	53	29	29	4	84	4	199
	Prawica	66	57	53	22	23	4	69	3	312
	Trudno powiedzieć	72	40	41	8	12	0	47		55